

הודעה מטעם בית הדין

בענין תשלומי שכ"ל הזנה והסעה לחודש זה בלבד (20/04/20)

במוסדות התתי"ם, בתי הספר לבנות והסמינרים

לאור המצב שנוצר, של השבתת הלימודים ע"י רשויות המדינה, נשאלנו ע"י הורים רבים בקשר להמשך תשלומי שכר הלימוד, לאור העובדה כי לא מתקיימים לימודים במוסדות, האם מזכותם לדרוש קיזוז בתשלומים.

לאחר בדיקת העובדות עם מנהלי המוסדות, וכן עם גורמים ממשלתיים, הננו ראשית כל, להעלות את העובדות המעשיות והחוקיות של תשלומי המשכורות לעובדים. ובהמשך את הנידון ההלכתי, ואת מסקנת הדברים כפי אשר נראה לנו נכון וראוי לנהוג, למען המשך קיום המוסדות בעירנו, וכדלהלן.

א. חלק גדול ממימון המוסדות מגיע מרשויות המדינה, כל מוסד לפי הגדרתו החוקית, כאשר קיימות שלש קבוצות של מוסדות.

1. מוסדות הכלולים ברשתות החינוך, [אל המעיין, חינוך העצמאי ועוד].
2. מוכר שאינו רשמי, מוכש"ר.
3. מוסדות פטור.

ב. בכל מוסדות אלו מימון המוסדות נעשה משני חלקים:

- (א) מימון מרשויות המדינה, (ב) מימון מתשלומי ההורים.
כאשר היחס שונה בכל אחת מהקבוצות האמורות.

ג. הוראות הרשויות – משכורות העובדים

הוראות משרד החינוך בשלב זה קובעות כי כל המוסדות ימשיכו לקבל את התקציב הממשלתי הקבוע, אולם, המוסדות אינם רשאים להוציא את המורים והעובדים לחל"ת, [חופשה ללא תשלום], כפי שנעשה בארגונים ומוסדות אחרים, ולע"ע עליהם לשלם לכל העובדים את מלוא המשכורות כרגיל. נעשות פעולות ע"י עסקנים, לשנות הוראה זו, כדי שהעובדים יוכלו לצאת לחל"ת.

ד. הנידון ההלכתי

מבחינת הדין ההלכה במצב זה הנחשב בשו"ע ובפוסקים כ"מכת מדינה", קיימת אריכות גדולה בפוסקים, איך יש לנהוג למעשה, והאם קיימת חובה להמשיך בתשלומים, וכפי שכבר בית הדין ציין במכתב קודם בנוגע למטפלות וגנים פרטיים.

ה. מאחר וקיימת בזה מחלוקת גדולה בפוסקים, הרי עפ"י דין יש לפשר בזה, וכדברי החתם סופר, (ספר הזיכרון עמוד נ"א).

ו. ניכוי שכר העובדים

לדעת בית הדין, למרות הוראות הרשויות, הרי ככל שהמלמדים והעובדים לא יצאו לחל"ת, על ההנהלה לדאוג לקיצוץ שכר מסוים של כ-22% משכרם, דבר שיוכל לפטור חלק גדול מתשלומי ההורים, [בנוסף להורדה ע"ח המוסד כדלהלן], ואסור לעובדים להתלות בהוראות הרשויות. הוראה זו אינה חלה על מלמדים העובדים בלמידה מרחוק.

ז. אולם בענין זה של מוסדות החינוך, החובה לקחת בחשבון שלשה נתונים נוספים.

1. כי לאור האמור לעיל, שהרשויות אינם מאפשרות למוסדות החינוך להוציא את המורים והעובדים לחל"ת, הרי המשמעות המעשית היא, כי רק אם המוסדות ישלמו את מלוא המשכורות, הם יוכלו לקבל את תקציבי הרשויות.
2. ככל שאכן הרשויות יעמדו בדרישתם ויחייבו תשלום מלא למלמדים ולעובדים, מוסדות רבים עשויים להגיע לידי קריסה כלכלית, אם הם ישלמו מלוא המשכורות, ללא תשלומי ההורים, דבר שיעמוד לרועץ להורים והתלמידים, אם כי וברור שאין עומדים לפנינו כל הנתונים הכספיים של המוסדות, ומצבם הכספי המדויק.
3. מלבד זה, מצד ההלכה קיימת אפשרות כי התחייבות המוסדות מוטלת במידה מסוימת על שכמם של ההורים, וכן כדי להמשיך את קיום המוסד.

ח. לפיכך בנוגע לתשלום העומד בפנינו כיום, היינו התשלום של 20.4.20, הננו להביע את דעתנו לחודש זה בלבד כי המוסדות יגבו שכ"ל מופחת כדלהלן, ובהמשך יבדק הדבר שוב, לאור ההתפתחויות.

דעת בית הדין

לדעת בית הדין מן הראוי והנכון לנהוג כדלהלן:

כל האמור להלן הינו לפי המצב הקיים שהעובדים והמלמדים אינם יוצאים לחל"ת

מוסדות לבנים ובנות הכלולים ברשתות החינוך

- א. המוסדות יקזזו 30% מתשלומי ההורים.
- אולם מוסדות הגובים באופן קבוע סכום נמוך, ניתן לגבות עד לסך של 160 ₪
- ב. בנוסף על כך, לדעת בית הדין על המלמדים והעובדים לשתף פעולה בהורדת המשכורות, בסכום של כ-22%, ואין להם זכות להשתמט מכך, הורדת משכורות אלו בסכום חלקי, יכולה להוריד באופן דרסטי את תשלומי ההורים, מעבר להורדה שע"ח המוסדות כדלהלן.
- ג. כאמור הוראה זו אינה חלה על מלמדים העובדים בלמידה מרחוק.
- ד. בעז"ה בתשלומי החודש הבא, יחושבו סכומים אלו בהורדת תשלומי ההורים, כך שלאחר קיצוץ המשכורות, יקוזז סכום משמעותי נוסף מתשלומי שכה"ל, מעבר לאחוזים המפורטים להלן.

מוסדות לבנים ובנות מוכש"ר [מוכר שאינו רישמי]

- המוסדות יקוזו בשלב זה 20% מתשלומי ההורים.
- על המלמדים והעובדים לשתף פעולה בהורדת המשכורות, בסכום של כ-22%, אין מזכותם להשתמט מכך.
- כאמור בעז"ה בתשלומי החודש הבא יחושבו סכומים אלו בהורדת תשלומי ההורים, כך שלאחר קיצוץ המשכורות, יקוזו סכום משמעותי נוסף מתשלומי שכה"ל מעבר לאחוזים אלו.
- ככל שהעובדים יוצאו לחל"ת, ינוכו מתשלומי ההורים 75%, וההורים ישלמו רק 25%.

מוסדות פטור

- המוסדות יקוזו בשלב זה 15% מתשלומי ההורים.
- על המלמדים והעובדים לשתף פעולה בהורדת המשכורות, בסכום של כ-22%, אין מזכותם להשתמט מכך.
- כאמור בעז"ה בתשלומי החודש הבא, יחושבו סכומים אלו בהורדת תשלומי ההורים, כך שלאחר קיצוץ המשכורות, יקוזו סכום משמעותי נוסף מתשלומי שכה"ל מעבר לאחוזים אלו.
- ככל שהעובדים יוצאו לחל"ת, ינוכו מתשלומי ההורים 75%, וההורים ישלמו רק 25%.

בתי הספר לבנות "בית יעקב"

- במוסדות אלו, בהם תשלומי ההורים הם רק עבור פעילויות ודמי שיכלול יקוזו 30%.
- אולם בכל מקרה ניתן לגבות לכיתות א-ח לא יותר מאשר 60 ₪ לחודש זה.
- בכיתות סמינר א-ד ניתן לגבות לא יותר מ 90 ₪ לחודש זה.
- על המוסדות להשתמש בכספים אלו, בעיקר לתקופה זו, ולשמור על קשר עם התלמידות.

הזנה והסעות

- לעת עתה אין לגבות מההורים תשלומים עבור כך.
- ככל שלחברות ההסעה נגרמות הוצאות ונזקים, בגלל ההסכמים עם המוסדות, עליהם להגיש רשימה מפורטת ומדויקת, ובית הדין יחליט בענין.
- החלטה נוספת תצא בהקדם.

כאמור הודעה זו היא רק לתשלומים של חודש זה, בעז"ה בקרוב, ישב בית הדין בהרכב מורחב, לדון בכל השאלות, וככל שידרש יקוזו מהסכומים שכבר שולמו.

וע"ז באעה"ח ביום ראשון כ"ה ניסן תש"פ

